ส่วนที่ 3

ฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน

13. ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ

13.1 ตารางสรุปงบการเงิน

บริษัท ทรู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)
งบแสดงฐานะการเงินรวม
ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2562, พ.ศ. 2561, พ.ศ. 2560 และ พ.ศ. 2559

(หน่วย : พันบาท)

	31 ธันวาคม พ.ศ. 2562	Common Size (%)	31 ธันวาคม พ.ศ. 2561	Common Size (%)	(ปรับปรุงใหม่) 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560	Common Size (%)	(ปรับปรุงใหม่) 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559	Common Size (%)
สินทรัพย์								
สินทรัพย์หมุนเวียน								
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	49,405,101	9.43	20,671,759	4.17	18,226,744	3.97	50,183,813	11.29
เงินฝากธนาคารที่มีภาระผูกพัน	43,675	0.01	43,666	0.01	69,316	0.02	42,360	0.01
เงินลงทุนระยะสั้น	1,129	0.00	2,950	0.00	2,910	0.00	502,312	0.11
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	47,612,577	9.09	64,476,817	13.01	47,703,703	10.39	32,533,589	7.33
เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	1,110	0.00	-	-	197,000	0.04	147,000	0.03
สินค้าคงเหลือ	7,273,555	1.38	7,448,856	1.50	16,849,082	3.67	11,251,975	2.53
ภาษีหัก ณ ที่จ่าย	13,561,474	2.59	12,377,160	2.50	9,638,664	2.10	8,141,389	1.83
ภาษีมูลค่าเพิ่ม	10,653,448	2.03	8,953,278	1.81	8,653,539	1.88	5,509,182	1.24
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	5,897,326	1.13	10,718,013	2.16	10,342,092	2.25	10,089,763	2.27
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	134,449,395	25.66	124,692,499	25.16	111,683,050	24.32	118,401,383	26.64
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน								
เงินฝากธนาคารที่มีภาระผูกพัน	23,756	0.01	30,692	0.01	26,763	0.01	27,696	0.01
เงินลงทุนในหลักทรัพย์เผื่อขาย	141,252	0.03	424,015	0.09	411,992	0.09	-	-
เงินลงทุนในบริษัทร่วมและส่วนได้เสียในการร่วมค้า	26,159,393	4.99	21,947,955	4.43	16,539,115	3.60	18,174,762	4.09
เงินลงทุนในบริษัทอื่น	1,071,670	0.20	617,214	0.12	543,848	0.12	325,211	0.07
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	1,319,613	0.25	103,095	0.02	5,528	0.00	5,528	0.00
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	228,962,448	43.69	205,811,952	41.53	176,190,412	38.36	144,443,297	32.48
ค่าความนิยม	9,993,769	1.91	11,403,094	2.30	11,403,094	2.48	11,403,094	2.56
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	114,622,024	21.87	121,079,628	24.43	129,377,058	28.18	139,745,965	31.42
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	3,275,159	0.63	2,570,858	0.52	5,396,614	1.18	5,375,822	1.21
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	3,974,265	0.76	6,887,690	1.39	7,604,976	1.66	6,780,769	1.52
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	389,543,349	74.34	370,876,193	74.84	347,499,400	75.68	326,282,144	73.36
รวมสินทรัพย์	523,992,744	100.00	495,568,692	100.00	459,182,450	100.00	444,683,527	100.00
หนี้สินและส่วนของเจ้าของ								
หนี้สินหมุนเวียน								
เงินกู้ยืมระยะสั้น	16,662,572	3.18	84,908,793	17.13	46,752,379	10.18	37,571,675	8.45
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	109,365,088	20.88	111,754,897	22.55	115,494,627	25.15	98,514,397	22.15
ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปีของ								
เงินกู้ยืมระยะยาว	18,037,019	3.44	2,361,277	0.48	30,777,810	6.70	20,653,960	4.64
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย	175,401	0.03	141,965	0.03	5,338	0.00	5,629	0.00
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	6,910,153	1.32	5,093,441	1.03	4,772,957	1.04	4,068,381	0.91
รวมหนี้สินหมุนเวียน	151,150,233	28.85	204,260,373	41.22	197,803,111	43.07	160,814,042	36.15
หนี้สินไม่หมุนเวียน								
เงินกู้ยืมระยะยาว	178,029,703	33.96	68,054,307	13.73	49,924,210	10.87	60,490,046	13.60
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	6,270,865	1.20	6,084,575	1.23	3,196,865	0.70	1,995,052	0.45
ส่วนลดของต้นทุนการได้มาซึ่งใบอนุญาต								
ให้ใช้คลื่นความถี่โทรคมนาคมที่รอรับรู้	3,031,400	0.58	-	-	-	-	-	-
หนี้สินภายใต้สัญญาและใบอนุญาตให้ดำเนินการ	38,598,011	7.37	64,059,399	12.92	64,633,973	14.08	77,652,487	17.46
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	3,750,069	0.72	2,375,222	0.48	2,154,845	0.47	1,982,115	0.45
ประมาณการหนี้สิน	3,507,124	0.67	3,367,696	0.68	-	-	-	-
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	13,636,198	2.60	13,483,605	2.72	13,285,093	2.89	14,269,013	3.21
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	246,823,370	47.10	157,424,804	31.76	133,194,986	29.01	156,388,713	35.17
รวมหนี้สิน	397,973,603	75.95	361,685,177	72.98	330,998,097	72.08	317,202,755	71.32
ส่วนของเจ้าของ								
ทุนเรือนหุ้น								
ทุนจดทะเบียน								
หุ้นสามัญ	133,474,622		133,474,622		133,474,622		133,474,622	
ทุนที่ออกและชำระเต็มมูลค่าแล้ว								
หุ้นสามัญ	133,472,781	25.47	133,472,781	26.94	133,472,781	29.07	133,472,781	30.03
ส่วนเกินมูลค่าหุ้น	26,384,073	5.04	26,384,073	5.32	26,384,073	5.75	26,384,073	5.94
กำไรสะสม								
ทุนสำรองตามกฎหมาย	1,040,174	0.20	731,162	0.15	389,994	0.08	282,498	0.06
ขาดทุนสะสม	(33,630,887)	(6.42)	(25,651,268)	(5.18)	(31,090,925)	(6.77)	(31,534,720)	(7.10)
องค์ประกอบอื่นของส่วนของเจ้าของ	(1,898,200)	(0.36)	(1,645,903)	(0.33)	(1,641,124)	(0.36)	(1,799,588)	(0.40)
รวมส่วนของบริษัทใหญ่	125,367,941	23.93	133,290,845	26.90	127,514,799	27.77	126,805,044	28.53
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	651,200	0.12	592,670	0.12	669,554	0.15	675,728	0.15
รวมส่วนของเจ้าของ	126,019,141	24.05	133,883,515	27.02	128,184,353	27.92	127,480,772	28.68
รวมหนี้สินและส่วนของเจ้าของ	523,992,744	100.00	495,568,692	100.00	459,182,450	100.00	444,683,527	100.00

บริษัท ทรู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2562, พ.ศ. 2561, พ.ศ. 2560 และ พ.ศ. 2559

(หน่วย : พันบาท)

			(ปรับปรุงใหม่)					
	31 ธันวาคม พ.ศ. 2562	Common Size (%)	31 ธันวาคม พ.ศ. 2561	Common Size (%)	31 ธันวาคม พ.ศ. 2560	Common Size (%)	31 ธันวาคม พ.ศ. 2559	Common Size (%)
รายได้								
รายได้จากการให้บริการโทรศัพท์และบริการอื่น	120,926,274	85.80	118,185,448	73.03	115,853,018	83.04	107,892,009	86.51
รายได้จากการขายสินค้า	20,017,215	14.20	43,634,866	26.97	23,666,212	16.96	16,827,189	13.49
รวมรายได้	140,943,489	100.00	161,820,314	100.00	139,519,230	100.00	124,719,198	100.00
ต้นทุนขายและการให้บริการ								
ต้นทุนการให้บริการ	87,868,061	62.34	85,383,125	52.76	84,287,978	60.41	78,276,315	62.76
ต้นทุนขาย	19,542,668	13.87	20,396,402	12.60	17,808,045	12.76	17,323,335	13.89
รวมต้นทุนขายและการให้บริการ	107,410,729	76.21	105,779,527	65.36	102,096,023	73.17	95,599,650	76.65
กำไรขั้นต้น	33,532,760	23.79	56,040,787	34.64	37,423,207	26.83	29,119,548	23.35
รายได้อื่น	9,703,627	6.88	13,188,458	8.15	5,468,563	3.92	1,830,084	1.47
ค่าใช้จ่ายในการขาย	(12,978,053)	(9.21)	(20,993,807)	(12.97)	(19,372,507)	(13.89)	(17,213,181)	(13.80)
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	(15,253,830)	(10.82)	(14,641,085)	(9.05)	(13,933,160)	(9.99)	(12,397,980)	(9.94)
ค่าใช้จ่ายอื่น	(4,607,611)	(3.27)	(16,939,112)	(10.47)	(2,585,287)	(1.85)	(2,098,095)	(1.68)
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุน	6,887,407	4.89	3,789,256	2.34	3,153,802	2.26	4,608,618	3.70
ต้นทุนทางการเงิน	(9,539,106)	(6.77)	(7,477,057)	(4.62)	(8,293,982)	(5.94)	(6,166,384)	(4.94)
กำไรก่อนภาษีเงินได้	7,745,194	5.49	12,967,440	8.02	1,860,636	1.34	(2,317,390)	(1.84)
ภาษีเงินได้	(2,172,179)	(1.54)	(6,009,574)	(3.71)	(1,315,519)	(0.94)	(489,639)	(0.39)
กำไรสำหรับปี	5,573,015	3.95	6,957,866	4.31	545,117	0.40	(2,807,029)	(2.23)
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น:								
รายการที่จะไม่จัดประเภทใหม่ไปไว้ใน								
กำไรหรือขาดทุนในภายหลัง:								
การวัดมูลค่าใหม่ของภาระผูกพันผลประโยชน์								
หลังออกจากงาน - สุทธิภาษีเงินได้	(584,002)	(0.41)	(233,247)	(0.14)	-	-	(463,317)	(0.37)
รายการที่จะจัดประเภทรายการใหม่เป็น								
กำไรหรือขาดทุนในภายหลัง:								
(ขาดทุน)กำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการเปลี่ยนแปลง								
มูลค่ายุติธรรมของหลักทรัพย์เผื่อขาย-สุทธิภาษีเงินได้	(240,564)	(0.17)	9,618	0.01	159,180	0.11	-	-
ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน	(11,723)	(0.01)	(330)	0.00	(706)	0.00	660	0.00
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	4,736,726	3.36	6,733,907	4.18	703,591	0.51	(3,269,686)	(2.60)
การแบ่งปันกำไรสำหรับปี								
ส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่	5,636,733	101.14	7,034,590	101.10	551,291	101.13	(2,814,348)	100.26
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	(63,718)	(1.14)	(76,724)	(1.10)	(6,174)	(1.13)	7,319	(0.26)
กำไรสำหรับปี	5,573,015	100.00	6,957,866	100.00	545,117	100.00	(2,807,029)	100.00
การแบ่งปันกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี								
ส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่	4,800,617	101.35	6,810,425	101.14	709,765	100.88	(3,276,901)	100.22
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	(63,891)	(1.35)	(76,518)	(1.14)	(6,174)	(0.88)	7,215	(0.22)
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	4,736,726	100.00	6,733,907	100.00	703,591	100.00	(3,269,686)	100.00
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐานส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่								
-ขั้นพื้นฐาน (บาทต่อหุ้น)	0.17		0.21		0.02		(0.09)	

บริษัท ทรู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)
งบกระแสเงินสดรวม
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2562, พ.ศ. 2561, พ.ศ. 2560 และ พ.ศ. 2559

(หน่วย : พันบาท)

	31 ธันวาคม พ.ศ. 2562	31 ธันวาคม พ.ศ. 2561	(ปรับปรุงใหม่) 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560	31 ธันวาคม พ.ศ. 2559
กระแสเงินสดจากกิจกรรมการดำเนินงาน				
กำไร(ขาดทุน)ก่อนภาษีเงินได้	7,745,194	12,967,440	1,860,636	(2,317,390)
รายการปรับปรุง :				
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	29,344,406	36,672,538	36,266,561	28,079,759
ดอกเบี้ยรับ	(320,071)	(313,046)	(532,984)	(442,214)
ดอกเบี้ยจ่าย	7,489,298	5,325,468	5,916,685	4,671,533
ต้นทุนทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับใบอนุญาต	1,932,602	2,098,786	2,392,920	1,422,346
เงินปันผลรับ	(1,784)	-	-	-
(กำไร)ขาดทุนจากการขายที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	(4,650)	645,290	119,853	233,665
ประมาณการหนี้สินค่ายายสายเคเบิ้ลลงใต้ดิน	-	2,049,023	-	-
หนี้สงสัยจะสูญ	2,015,361	2,142,917	1,830,629	1,795,453
ตัดจำหน่ายอุปกรณ์โครงข่าย	-	-	-	14
การด้อยค่าของเงินลงทุนกิจการร่วมค้าและบริษัทร่วม	-	-	-	946
กำไรจากการขายสินทรัพย์โครงสร้างพื้นฐาน	(7,241,458)	(8,802,238)	(2,429,887)	-
ขาดทุนจากมูลค่าลดลงของสินค้าคงเหลือ	212,375	23,529	-	-
กำไรจากการขายเงินลงทุนในบริษัทย่อย	(121,578)	-	-	-
กำไรจากการขายเงินลงทุนในบริษัทร่วม	(797,635)	-	-	-
(กำไร)ขาดทุนจากการเลิกกิจการของบริษัทย่อย	(7,299)	-	(5,279)	24,881
กำไรจากการวัดมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุน	(123,397)	-	-	-
กลับรายการประมาณการหนี้สินจากการใช้สิทธิของ กสท.	-	-	(2,285,897)	(1,186,705)
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงานเพิ่มขึ้น	1,094,088	234,729	221,116	196,041
การด้อยค่าของเงินลงทุนทั่วไป	-	25,000	-	-
กำไรจากการขายเงินลงทุนทั่วไป	(213,143)	-	-	-
การด้อยค่า	3,777,112	11,168,503	-	-
กำไรจากการเปลี่ยนแปลงงวดการชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่เพื่อให้บริการโทรทัศน์	-	(97,823)	-	-
กำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการขายสินค้าให้ DIF	1,025,389	10,055,961	-	-
(กำไร)ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง	(571,295)	10,845	(416,744)	388,807
(กำไร)ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนที่เกี่ยวกับการจ่ายชำระคืนเงินกู้ยืม	-	-	(3,306)	17,853
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุน	(6,932,594)	(3,831,785)	(3,192,590)	(4,645,726)
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน - จ่ายชำระ	(306,370)	(262,074)	(48,390)	-
การเปลี่ยนแปลงของสินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน				
- ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	14,744,506	(18,795,807)	(17,122,168)	36,155
- เงินลงทุนชั่วคราว - หลักทรัพย์เพื่อค้า	-	(19)	(22)	(23)
- สินค้าคงเหลือ	(1,112,505)	4,730,122	(5,607,118)	(2,957,396)
- สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	(5,611,777)	(8,317,301)	(12,393,558)	(10,994,902)
- เงินลงทุนในค่าสิทธิสำหรับรายการภาพยนตร์	(3,755,806)	(3,227,294)	(1,930,185)	(2,081,748)
- สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	(245,354)	(731,253)	(899,925)	(256,476)
- เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	(20,168,541)	1,147,243	8,620,181	642,065
- หนี้สินหมุนเวียนอื่น	(1,613,230)	373,004	106,393	726,524
- หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	2,452,101	(211,255)	(268,939)	(230,120)
กระแสเงินสดได้มาจากการดำเนินงาน	22,683,945	45,080,503	10,197,982	13,123,342
บวก เงินสดรับ - ดอกเบี้ยรับ	317,243	363,127	546,631	406,116
เงินสดรับ - ภาษีเงินได้	941,347	1,667,463	1,820,073	1,750,800
หัก เงินสดจ่าย - ดอกเบี้ยจ่าย	(6,876,538)	(4,628,796)	(4,079,412)	(4,026,291)
เงินสดจ่าย - ภาษีเงินได้	(2,642,237)	(4,553,389)	(3,491,932)	(3,157,837)
เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน	14,423,760	37,928,908	4,993,342	8,096,130
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน				
เงินสดที่มีภาระผูกพันลดลง(เพิ่มขึ้น)	6,927	21,720	(26,021)	536,878
เงินสดรับ(จ่าย)จากเงินลงทุนระยะสั้น	-	-	500,000	(499,452)
เงินให้กู้ยืมแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	-	(20,000)	(50,000)	(300)
เงินสดจ่ายซื้อบริษัทย่อย - สุทธิจากเงินสดที่ได้มา	(425,720)	-	-	-
เงินสดจ่ายสำหรับค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการซื้อบริษัทย่อย	(31,039)	-	-	-
เงินลงทุนเพิ่มในบริษัทร่วมและในการร่วมค้า	(4,985,849)	(17,547,102)	(35,600)	(92,345)
เงินลงทุนเพิ่มในเงินลงทุนทั่วไป	(693,754)	(98,366)	(218,637)	-
เงินสดรับจากเงินลงทุนทั่วไป	453,881	-	-	-
เงินสดรับจากเงินลงทุนระยะสั้น	1,825	-	-	-
เงินสดรับจากการขายบริษัทย่อย	231,086	-	-	-
เงินสดรับจากการขายบริษัทร่วม	1,602,095	-	-	-
เงินสดจ่ายซื้อที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	(37,564,771)	(52,362,721)	(34,083,088)	(33,259,990)
เงินสดจ่ายซื้อสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	(8,847,211)	(17,442,697)	(13,497,899)	(13,725,453)
เงินสดรับคืนจากเงินให้กู้ยืมแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	-	217,000	-	300
เงินสดจ่ายซื้ออสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	(940,321)	(85,559)	-	-
เงินสดรับคืนจากเงินลงทุนในการร่วมค้าที่เลิกกิจการ	-	2,596	-	-
เงินสดจ่ายเพื่อลงทุนในหลักทรัพย์เผื่อขาย	-	-	(213,010)	-
เงินสดรับจากการขายที่ดิน อาคารและอุปกรณ์และสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	12,287,897	23,986,087	3,990,679	71,519
เงินปันผลรับ	3,036,504	2,159,699	1,583,807	1,556,866
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมลงทุน	(35,868,450)	(61,169,343)	(42,049,769)	(45,411,977)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน				
เงินสดรับจากการออกหุ้นสามัญ	-	-	-	59,948,800
ลงทุนเพิ่มในบริษัทย่อยโดยซื้อหุ้นจากส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	(12)	(36)	(10)	6,483
เงินสดรับจากเงินกู้ยืมระยะสั้น - สุทธิจากเงินสดจ่ายค่าต้นทุนการกู้ยืม	24,124,270	131,009,865	67,206,682	77,191,638
เงินสดรับจากเงินกู้ยืม - สุทธิจากเงินสดจ่ายค่าต้นทุนการกู้ยืม	124,088,186	19,946,879	17,665,491	22,950,216
เงินสดจ่ายชำระคืนเงินกู้ยืมระยะสั้น	(92,514,600)	(93,152,000)	(58,444,000)	(69,789,700)
เงินสดจ่ายชำระคืนเงินกู้ยืม	(2,489,967)	(31,108,674)	(21,313,690)	(13,177,486)
เงินปันผลจ่าย	(3,003,031)	(1,034,353)	-	(164,190)
เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมจัดหาเงิน	50,204,846	25,661,681	5,114,473	76,965,761
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น(ลดลง)สุทธิ	28,760,156	2,421,246	(31,941,954)	39,649,914
ยอดยกมาต้นปี	20,671,759	18,226,744	50,183,813	10,590,382
ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยน	(26,814)	23,769	(15,115)	(56,483)
ยอดคงเหลือสิ้นปี	49,405,101	20,671,759	18,226,744	50,183,813
รายการที่มิใช่เงินสด				
การซื้อที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์โดยการทำสัญญาเช่าการเงิน	4,498,430	513,550	2,939,610	2,879
การซื้อที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์และสินทรัพย์ไม่มีตัวตนยังไม่ได้จ่ายชำระ	121,483,740	128,555,070	9,419,380	135,606
การลงทุนในบริษัทร่วม	-	20,450	-	-
การขายบริษัทย่อย	6,650	-	-	-

13.2 ผู้สอบบัญชี

ผู้สอบบัญชีที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการของบริษัทฯ สำหรับตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินของบริษัทฯ ในระยะ 3 ปี ที่ผ่านมา มีดังนี้

งบการเงินประจำปีสิ้นสุดวันที่	บริษัทผู้ตรวจสอบ	ชื่อผู้สอบบัญชี	เลขประจำตัวผู้สอบบัญชีรับอนุญาต
31 ธันวาคม พ.ศ. 2562	บจก.ไพร้ซวอเตอร์เฮาส์คูเปอร์ส เอบีเอเอส	นายพิสิฐ ทางธนกุล	4095
31 ธันวาคม พ.ศ. 2561	บจก.ไพร้ซวอเตอร์เฮาส์คูเปอร์ส เอบีเอเอส	นายประสิทธิ์ เยื่องศรีกุล	4174
31 ธันวาคม พ.ศ. 2560	บจก.ไพร้ซวอเตอร์เฮาส์คูเปอร์ส เอบีเอเอส	นายประสิทธิ์ เยื่องศรีกุล	4174

รายงานการตรวจสอบของผู้สอบบัญชีในระยะ 3 ปีที่ผ่านมา (2560-2562) ผู้สอบบัญชีได้ให้ความเห็นในรายงานการตรวจสอบงบการเงินของบริษัทฯ ถูกต้องแบบไม่มีเงื่อนไข

บจก.ไพร้ซวอเตอร์เฮาส์คูเปอร์ส เอบีเอเอส และ ผู้สอบบัญชี ไม่มีความสัมพันธ์หรือส่วนได้เสียกับบริษัทฯ หรือบริษัทย่อย หรือผู้บริหาร หรือผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลดังกล่าวในลักษณะที่จะมีผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นอิสระแต่อย่างใด

13.3 จุดเด่นและอัตราส่วนทางการเงิน

		2562	2561	2560
ผลการดำเนินงานของบริษัทและบริษัทย่อย				
รายได้จากการให้บริการ [1/]	ล้านบาท	105,807	101,788	97,025
รายได้รวม	ล้านบาท	140,943	162,773	141,290
รายได้รวม ไม่รวมรายได้จากการขายสินทรัพย์เข้ากองทุน DIF	ล้านบาท	138,457	136,009	135,020
กำไรจากการดำเนินงานก่อนดอกเบี้ย ภาษี ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย (EBITDA)	ล้านบาท	33,850	56,001	39,912
EBITDA ไม่รวมกำไรจากการขายสินทรัพย์เข้ากองทุน DIF	ล้านบาท	31,457	32,537	33,953
กำไรจากการดำเนินงาน	ล้านบาท	7,104	22,408	6,440
กำไรจากการดำเนินงาน ไม่รวมกำไรจากการขายสินทรัพย์เข้ากองทุน DIF	ล้านบาท	4,712	(1,056)	481
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ ส่วนที่เป็นของบริษัท	ล้านบาท	5,637	7,035	551
ฐานะการเงินของบริษัทและบริษัทย่อย				
สินทรัพย์รวม	ล้านบาท	523,993	495,569	459,182
หนี้สินรวม	ล้านบาท	397,974	361,685	330,998
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ล้านบาท	126,019	133,884	128,184
อัตราส่วนทางการเงิน				
อัตราส่วนสภาพคล่อง (Liquidity Ratios)				
อัตราส่วนสภาพคล่อง	เท่า	0.9	0.6	0.6
อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว	เท่า	0.6	0.4	0.3
อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์ (Activity Ratios)				
อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า	เท่า	3.8	3.9	4.0
ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย	วัน	94	93	91
อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ	เท่า	2.8	2.3	2.4
ระยะเวลาหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือเฉลี่ย	วัน	128	157	149
อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้การค้า	เท่า	1.6	1.6	1.6
ระยะเวลาชำระหนี้เฉลี่ย	วัน	222	231	230
วงจรเงินสด [2/]	วัน	1	19	10
อัตราส่วนที่แสดงถึงความเสี่ยงจากการกู้ยืม (Leverage Ratios)				
อัตราส่วนหนี้สินสุทธิต่อ EBITDA [3/]	เท่า	4.6	2.3	2.5
อัตราส่วนหนี้สินสุทธิต่อส่วนของผู้ถือหุ้น [3/]	เท่า	1.2	1.0	0.8
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	เท่า	3.2	2.7	2.6
อัตราส่วนความสามารถในการชำระดอกเบี้ย [4/]	เท่า	4.4	10.3	6.6
อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratios)				
อัตรากำไรขั้นต้น	%	24.2%	35.3%	27.9%
อัตรากำไรสุทธิ	%	4.0%	4.3%	0.4%
อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น	%	4.4%	5.4%	0.4%
ข้อมูลต่อหุ้นและอื่นๆ				
กำไร (ขาดทุน) ต่อหุ้น	บาท	0.17	0.21	0.02
มูลค่าตามบัญชีต่อหุ้น	บาท	3.78	4.01	3.84
ราคาหุ้น ณ สิ้นงวด	บาท	4.60	5.20	6.20
จำนวนหุ้นสามัญ ณ สิ้นงวด	ล้านหุ้น	33,368	33,368	33,368
มูลค่าตลาดของหุ้น	ล้านบาท	153,494	173,515	206,883

[1/] รายได้จากการให้บริการไม่รวมรายได้ค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (IC) และรายได้ค่าเช่าโครงข่าย

[2/] อัตราส่วนเกี่ยวกับวงจรเงินสดในปีก่อน ๆ ถูกปรับปรุง สะท้อนผลกระทบจากการนำมาตรฐานบัญชี TFRS 15 มาใช้ เพื่อเปรียบเทียบผลการดำเนินงานได้อย่างเหมาะสม

[3/] หนี้สินประกอบด้วยเงินกู้ยืมระยะสั้นและระยะยาว ไม่รวมหนี้สินตามสัญญาเช่าทางการเงิน

[4/] อัตราส่วนความสามารถในการชำระดอกเบี้ย คำนวณจาก EBITDA สำหรับงวด/ (ดอกเบี้ยจ่าย+ค่าใช้จ่ายทางการเงินอื่น สำหรับงวด)
หากคำนวณอัตราส่วนความสามารถในการชำระดอกเบี้ย ด้วยงบกระแสเงินสด (กระแสเงินสดสุทธิจากการดำเนินงาน + ดอกเบี้ยจ่าย + รายจ่ายภาษีเงินได้)/ ดอกเบี้ยจ่าย จะได้อัตราส่วนนี้เป็น 3.5 เท่า ในปี 2562 เป็น 10.2 เท่า ในปี 2561 และเป็น 3.1 เท่า ในปี 2560

14. การวิเคราะห์และคำอธิบายของฝ่ายจัดการ

คำอธิบายและการวิเคราะห์ฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน

ภาพรวม

ผลการดำเนินงานของกลุ่มทรูปรับตัวดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ผลักดันกำไรสุทธิเป็น 5.6 พันล้านบาท ในปี 2562 โดยกำไรจากการดำเนินงานไม่รวมกำไรจากการขายสินทรัพย์ให้แก่กองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมดิจิทัล (DIF) เติบโตอย่างสูงเป็น 4.7 พันล้านบาท เทียบกับขาดทุนประมาณ 1 พันล้านบาท ในปีก่อน หนุนโดยรายได้ที่สูงเป็นประวัติการณ์ที่ 105.8 พันล้านบาท ส่วนใหญ่จากการเติบโตเหนืออุตสาหกรรมของทรูมูฟ เอช โดยเฉพาะในไตรมาส 4 ทั้งนี้ ในวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2563 ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ ได้อนุมัติการจ่ายเงินปันผลสำหรับผลประกอบการประจำปี 2562 จำนวนทั้งสิ้นประมาณ 3 พันล้านบาท หรือ 0.09 บาทต่อหุ้น โดยจะนำเสนอที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นในเดือนเมษายนนี้

ทรูมูฟ เอช เติบโตเหนืออุตสาหกรรมทั้งด้านการเติบโตของรายได้และฐานผู้ใช้บริการ โดยรายได้จากการให้บริการเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.3 จากช่วงเดียวกันของปีก่อนในไตรมาส 4 และร้อยละ 6.7 จากปีก่อนเป็น 7.77 หมื่นล้านบาทในปี 2562 ส่วนใหญ่จากการเติบโตในอัตราเลขสองหลักของรายได้จากกลุ่มลูกค้าระบบรายเดือน ผลตอบรับที่ดีต่อแคมเปญผสานดีไวซ์ โดยเฉพาะรุ่นที่เอ็กซ์คลูซีฟกับทรูมูฟ เอช รวมถึงการขยายช่องทางการขายและจัดจำหน่ายผ่านความร่วมมือกับพันธมิตรที่แข็งแกร่ง ในขณะเดียวกัน ทรูมูฟ เอช มุ่งตอบโจทย์ความต้องการของแต่ละกลุ่มลูกค้าให้ตรงจุดมากขึ้นด้วยกลยุทธ์การตลาดแบบจุลภาค ส่งผลให้เป็นผู้ให้บริการรายใหญ่เพียงรายเดียวที่มีฐานผู้ใช้บริการระบบเติมเงินเพิ่มขึ้นสุทธิในระหว่างปี ทำให้มีรายได้จากบริการระบบเติมเงินเพิ่มขึ้นแม้สภาวะการแข่งขันในอุตสาหกรรมยังคงอยู่ในระดับสูง โดยผู้ให้บริการมีการนำเสนอแพ็กเกจความเร็วคงที่แต่ไม่จำกัดปริมาณการใช้งานดาต้า ในขณะที่ตลาดบริการระบบรายเดือนยังคงเติบโตได้ดี โดยเน้นแคมเปญผสานดีไวซ์และการจูงใจให้ผู้ใช้บริการระบบเติมเงินมาสมัครใช้บริการระบบรายเดือน ทั้งนี้ ตลาดในภาพรวมปรับตัวดีขึ้นเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้าทรูมูฟ เอช มีจำนวนผู้ใช้บริการรายใหม่สุทธิ 1.4 ล้านรายในระหว่างปี ทำให้ฐานลูกค้ารวมเพิ่มขึ้นเป็น 30.6 ล้านราย แบ่งเป็นกลุ่มลูกค้าระบบรายเดือน 8.3 ล้านรายและกลุ่มลูกค้าระบบเติมเงิน 22.3 ล้านราย โดยความมุ่งมั่นอย่างต่อเนื่องของทรูมูฟ เอช ในการเป็นผู้ให้บริการรายแรกที่นำเสนอเทคโนโลยีล้ำสมัยให้กับผู้บริโภค ร่วมกับแพลตฟอร์มดิจิทัลและสิทธิประโยชน์ การวิเคราะห์ข้อมูล รวมถึงช่องทางการจัดจำหน่ายที่มีประสิทธิภาพ จะเป็นปัจจัยผลักดันให้ทรูมูฟ เอช เติบโตอย่างยั่งยืนในยุค 5G ที่กำลังจะมาถึง

ทรูออนไลน์ เสริมความแข็งแกร่งให้กับความเป็นผู้นำบรอดแบนด์ อินเทอร์เน็ต มุ่งเน้นการเพิ่มคุณภาพและประสบการณ์การใช้บริการของลูกค้าให้ดียิ่งขึ้นด้วยอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในระดับกิกกะบิต หรือ 1 Gbps ผ่านนวัตกรรมเทคโนโลยี Gigatex Fiber Router และโซลูชั่น Premium Mesh WiFi รวมถึง

แคมเปญร่วมกับกล่อง TrueID TV ที่นำเสนอพรีเมียมคอนเทนต์และบริการแบบอินเทอร์แอคทีฟที่ตอบโจทย์ไลฟ์สไตล์หลากหลายของผู้บริโภคได้ตรงใจ ส่งผลให้ทรูออนไลน์ มีจำนวนผู้ใช้บริการบรอดแบนด์รายใหม่สุทธิสูงที่สุดในอุตสาหกรรมหรือเพิ่มขึ้นสุทธิกว่า 320,000 ราย ผลักดันให้ฐานลูกค้ารวมเพิ่มขึ้นเป็น 3.8 ล้านราย และรายได้บรอดแบนด์เติบโตเป็น 2.59 หมื่นล้านบาทในปี 2562 หนุนโดยรายได้ในไตรมาส 4 ที่เติบโตสูงขึ้นในอัตราร้อยละ 5.2 จากปีก่อน แม้ในอุตสาหกรรมมีการแข่งขันด้วยการให้ส่วนลดและปรับเพิ่มความเร็วด้วยราคาเดิม ทั้งนี้ ทรูออนไลน์จะเดินหน้าเสริมความแข็งแกร่งให้กับความเป็นผู้นำทั้งด้านความเร็วและเทคโนโลยีนวัตกรรม รวมถึงการนำเสนอแพ็กเกจที่ตอบโจทย์ความต้องการใช้งานของลูกค้าในแต่ละกลุ่ม อันจะเป็นปัจจัยที่สร้างการเติบโตด้วยการเข้าถึงกลุ่มลูกค้าเป้าหมายได้ดียิ่งขึ้นและเพิ่มโอกาสในการสร้างรายได้ร่วมกับบริการอื่นภายใต้กลุ่มทรู

ทรูวิชั่นส์ มุ่งนำเสนอคอนเทนต์คุณภาพชั้นนำและเอ็กซ์คลูซีฟหลากหลาย โดยเฉพาะลิขสิทธิ์การถ่ายทอดสดฟุตบอลพรีเมียร์ลีก อังกฤษ ช่วยสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับแพลตฟอร์มและบริการอื่น ๆ ของกลุ่มทรู พร้อมตอบโจทย์พฤติกรรมของผู้บริโภคที่เปลี่ยนไปใช้งานผ่านช่องทางออนดีมานด์ ช่องทางออนไลน์และช่องทางดิจิทัลมากขึ้น รวมถึงช่วยเพิ่มโอกาสในการสร้างรายได้ในผลิตภัณฑ์อื่น ๆ ภายใต้กลุ่มทรู แม้ว่าอุตสาหกรรมจะอยู่ในสภาวะที่ท้าทาย ทรูวิชั่นส์เล็งเห็นโอกาสการเติบโตผ่านการสร้างรายได้จากคอนเทนต์โดยเฉพาะผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัลของกลุ่มทรูอย่างทรูไอดี ในขณะเดียวกัน การเติบโตของธุรกิจเกมออนไลน์และเครือข่าย Influencer ภายใต้ชื่อ ออนไลน์ สเตชั่น ของทรู วิชั่นส์ กรุ๊ป เริ่มเห็นผลชัดเจนมากขึ้น ทั้งด้านรายได้ที่เพิ่มขึ้นและการขยายฐานลูกค้าให้กับกลุ่มทรูผ่านการทำการตลาดที่สามารถเจาะกลุ่มลูกค้าได้ตรงจุดมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ ทรูวิชั่นส์มีฐานลูกค้ารวมประมาณ 4 ล้านรายและมีรายได้จากการให้บริการอยู่ที่ 1.2 หมื่นล้านบาทในปี 2562

ทรู ดิจิทัล กรุ๊ป เดินหน้าขยายธุรกิจและการให้บริการอย่างต่อเนื่องเพื่อส่งมอบบริการด้านดิจิทัลคุณภาพสูงให้แก่ลูกค้า นับเป็นจุดแข็งและสร้างความแตกต่างให้กับกลุ่มทรู โดยแพลตฟอร์มดิจิทัลอย่าง ทรูไอดี ได้รับการตอบรับอย่างสูงและมีฐานผู้ใช้บริการต่อเดือนที่เติบโตกว่าสองเท่าจากปีก่อนเป็น 24.6 ล้านราย อีกทั้งยังเพิ่มฟังก์ชันที่ตอบโจทย์การใช้งานของลูกค้าในปัจจุบัน อาทิ การแชทและการโทรหากันผ่านแอปพลิเคชั่นช่วยเพิ่มความสะดวกสบายในการใช้งานให้กับลูกค้าได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้ จำนวนการสมัครดูคอนเทนต์ทรูไอดีเติบโตแข็งแกร่งกว่าร้อยละ 56 จากไตรมาสก่อน นอกจากนี้ กล่องทรูไอดี ทีวี มียอดขายกว่า 5 แสนกล่อง ณ สิ้นปี หลังจากเริ่มให้บริการเชิงพาณิชย์ในไตรมาส 2 ปี 2562 ขณะที่ระบบสิทธิประโยชน์และสะสมแต้มทรูพอยท์สำหรับลูกค้าทรู ภายใต้ทรูยู ช่วยเพิ่มความผูกพันกับลูกค้าและสร้างฐานลูกค้าที่มีคุณภาพ นอกจากนี้กลุ่มธุรกิจดิจิทัลโซลูชั่น มุ่งมั่นพัฒนาและนำเสนอโซลูชั่นที่หลากหลาย ตอบสนองความต้องการของกลุ่มลูกค้าในแต่ละอุตสาหกรรมอย่างต่อเนื่อง เช่น อุตสาหกรรมภาคการเกษตร (Agriculture) อุตสาหกรรมภาคการค้าปลีก (Retails) อุตสาหกรรมภาคการผลิต (Manufacturing) อุตสาหกรรมด้านห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain)อุตสาหกรรมคมนาคมขนส่ง (Logistics) และอุตสาหกรรมภาคสุขภาพและ

สาธารณสุข (Healthcare) โดยสามารถเพิ่มจำนวนอุปกรณ์เซ็นเซอร์ IoT ที่เชื่อมต่อและใช้บริการได้กว่า 237,000 อุปกรณ์ คิดเป็นการเติบโตกว่าร้อยละ 50 จากปีก่อน

สำหรับปี 2563

กลุ่มทรู จะเดินหน้าเพิ่มประสบการณ์การใช้งานและตอบโจทย์ความต้องการของลูกค้าด้วยเทคโนโลยีที่ล้ำสมัยและระบบนิเวศดิจิทัลที่ครบครัน กลุ่มทรูเป็นผู้ให้บริการเพียงรายเดียวที่จะมีคลื่นครบถึง 7 ย่านความถี่ เสริมความแข็งแกร่งให้กับความเป็นผู้นำด้านเครือข่ายคุณภาพสูง ผสานจุดเด่นทั้งเรื่องความครบครันและครอบคลุมของคลื่นความถี่โดยมีคลื่นย่านความถี่ต่ำที่หลากหลายและมีแบนด์วิดท์มากที่สุด ทั้งคลื่น 700 MHz, 850 MHz และ 900 MHz รวมทั้งคลื่นย่านความถี่กลางทั้ง 1800 MHz, 2100 MHz, 2600 MHz และคลื่นย่านความถี่สูง 26 GHz ซึ่งจะตอบโจทย์ความต้องการใช้งานดาต้าที่เพิ่มขึ้นทั้งในกลุ่มผู้บริโภคและภาคธุรกิจ ผสานกับความแข็งแกร่งของพันธมิตรทางธุรกิจที่สำคัญอย่างไชน่า โมบายล์ ซึ่งมีฐานลูกค้าโทรศัพท์เคลื่อนที่สูงที่สุด พร้อมสนับสนุนทั้งในด้านองค์ความรู้ ความชำนาญการออกแบบโครงข่าย ตลอดจนการจัดซื้ออุปกรณ์และเครื่องมือต่าง ๆ นับเป็นตัวแปรสำคัญในการเพิ่มศักยภาพและความสามารถในการแข่งขันให้กับกลุ่มทรูขณะที่ อินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในระดับกิกกะบิต หรือ 1 Gbps ผ่านนวัตกรรมดีไวซ์ และการมีโครงข่ายไฟเบอร์ FTTx ที่ครอบคลุม จะเสริมความแข็งแกร่งให้กับความเป็นผู้นำบรอดแบนด์อินเทอร์เน็ตของทรูออนไลน์นอกจากนี้ ธุรกิจด้านดิจิทัลมีการเติบโตอย่างสูงและจะเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างการเติบโตเพิ่มขึ้นในปีนี้ ต่อยอดจากฐานผู้ใช้บริการต่อเดือนกว่า 25 ล้านรายบนแพลตฟอร์มทรูไอดี พร้อมสร้างรายได้จากการสมัครรับชมคอนเทนต์และการโฆษณาผ่านช่องทางดิจิทัล สิ่งเหล่านี้ ร่วมกับระบบนิเวศทางดิจิทัลของกลุ่มทรูที่ครอบคลุมกลยุทธ์ทางการตลาดแบบจุลภาคเจาะจงแต่ละพื้นที่และกลุ่มลูกค้า การวิเคราะห์ข้อมูลทั้งภายในและภายนอกองค์กร และช่องทางการจัดจำหน่ายที่แข็งแกร่งจะช่วยส่งเสริมการเติบโต ตลอดจนตอบโจทย์ความต้องการของกลุ่มลูกค้าได้ตรงจุด ในขณะเดียวกัน มาตรการบริหารต้นทุนและเพิ่มผลิตภาพในหลายโครงการ จะเป็นอีกปัจจัยสำคัญที่จะเพิ่มความสามารถในการทำกำไรให้กับกลุ่มทรูในปี 2563

ตารางสรุปงบการเงินรวมของบริษัทฯ และบริษัทย่อย

(หน่วย : ล้านบาท ยกเว้นในรายการที่มีการระบุเป็นอย่างอื่น)	ไตรมาส 4 ปี 2562	ไตรมาส 3 ปี 2562	ไตรมาส 4 ปี 2561	% เปลี่ยนแปลง Q-o-Q	% เปลี่ยนแปลง Y-o-Y	ปี 2562	ปี 2561	% เปลี่ยนแปลง Y-o-Y
รายได้จากการให้บริการโทรศัพท์และบริการอื่น	30,787	30,378	28,914	1.3	6.5	120,926	119,138	1.5
รายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่าย (IC)	515	723	911	(28.7)	(43.5)	2,902	3,906	(25.7)
รายได้ค่าเช่าโครงข่าย	3,061	3,058	3,158	0.1	(3.1)	12,217	13,444	(9.1)
รายได้จากการให้บริการ	27,210	26,598	24,845	2.3	9.5	105,807	101,788	3.9
รายได้จากการขาย	6,894	6,357	5,035	8.5	36.9	20,017	43,635	(54.1)
รวมรายได้	**37,681**	**36,735**	**33,949**	**2.6**	**11.0**	**140,943**	**162,773**	**(13.4)**
รวมรายได้ ไม่รวมรายได้จากการขายสินทรัพย์เข้ากองทุน DIF	**37,681**	**34,248**	**33,949**	**10.0**	**11.0**	**138,457**	**136,009**	**1.8**
ต้นทุนการให้บริการรวม	22,442	22,063	22,444	1.7	(0.0)	87,242	85,335	2.2
ค่าใช้จ่ายด้านการกำกับดูแล (Regulatory cost)	634	703	697	(9.8)	(9.0)	2,781	2,666	4.3
ค่าใช้จ่ายเชื่อมต่อโครงข่าย	733	860	1,013	(14.8)	(27.7)	3,432	4,248	(19.2)
ต้นทุนการให้บริการ ไม่รวมค่าเชื่อมต่อโครงข่าย (IC)	14,878	14,628	14,938	1.7	(0.4)	57,954	56,799	2.0
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	6,198	5,872	5,796	5.5	6.9	23,075	21,622	6.7
ต้นทุนขาย	7,306	4,569	4,920	59.9	48.5	19,543	19,945	(2.0)
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร	7,221	6,670	9,550	8.3	(24.4)	27,054	35,084	(22.9)
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	1,148	998	3,321	15.1	(65.4)	3,670	11,970	(69.3)
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารอื่นๆ	6,072	5,672	6,228	7.1	(2.5)	23,384	23,114	1.2
EBITDA	**8,058**	**10,303**	**6,152**	**(21.8)**	**31.0**	**33,850**	**56,001**	**(39.6)**
EBITDA ไม่รวมกำไรจากการขายสินทรัพย์เข้ากองทุน DIF	**8,058**	**7,910**	**6,152**	**1.9**	**31.0**	**31,457**	**32,537**	**(3.3)**
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	(7,346)	(6,869)	(9,117)	6.9	(19.4)	(26,745)	(33,593)	(20.4)
กำไรจากการดำเนินงาน	**712**	**3,433**	**(2,965)**	**(79.3)**	**NM**	**7,104**	**22,408**	**(68.3)**
กำไรจากการดำเนินงาน ไม่รวมกำไรจากการขายสินทรัพย์เข้ากองทุน DIF	**712**	**1,040**	**(2,965)**	**(31.6)**	**NM**	**4,712**	**(1,056)**	**NM**
ดอกเบี้ยจ่าย (สุทธิ)	(1,938)	(1,929)	(1,304)	0.4	48.5	(7,169)	(5,012)	43.0
ดอกเบี้ยรับ	90	78	92	14.9	(2.0)	320	313	2.2
ดอกเบี้ยจ่าย	(2,028)	(2,008)	(1,396)	1.0	45.2	(7,489)	(5,325)	40.6
ค่าใช้จ่ายทางการเงินอื่น	(83)	(77)	(30)	8.4	177.6	(260)	(115)	127.1
ค่าใช้จ่ายทางการเงินที่เกี่ยวกับใบอนุญาต	(475)	(478)	(520)	(0.5)	(8.5)	(1,933)	(2,099)	(7.9)
รายได้ (ค่าใช้จ่าย) ภาษีเงินได้	26	(3,044)	482	NM	(94.7)	(2,172)	(6,010)	63.9
ภาษีเงินได้ในปีปัจจุบัน	(5)	(279)	(187)	(98.0)	(97.1)	(550)	(284)	93.6
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	31	(2,765)	670	NM	(95.3)	(1,622)	(5,726)	71.7
ส่วนแบ่งกำไร (ขาดทุน) จากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	1,060	1,002	952	5.9	11.4	5,134	3,789	35.5
(กำไร) ขาดทุนของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจการควบคุม	39	(23)	52	NM	(23.9)	64	77	(17.0)
กำไร (ขาดทุน) จากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	(55)	(67)	218	17.3	NM	449	42	NM
(ค่าใช้จ่าย) รายได้อื่น	925	4,040	973	(77.1)	(4.9)	4,420	(6,046)	NM
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ สำหรับส่วนที่เป็นของบริษัท	**210**	**2,857**	**(2,143)**	**(92.6)**	**NM**	**5,637**	**7,035**	**(19.9)**
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ สำหรับส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจการควบคุม	(39)	23	(52)	NM	23.9	(64)	(77)	17.0
กำไร (ขาดทุน) สุทธิสำหรับปี	**171**	**2,880**	**(2,195)**	**(94.1)**	**NM**	**5,573**	**6,958**	**(19.9)**

รายการที่ไม่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานปกติในปี 2562 ได้แก่ ผลกระทบจากการขายสินทรัพย์เข้ากองทุน DIF (รายละเอียดเปิดเผยในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 39) และค่าใช้จ่ายที่ไม่ได้เกิดขึ้นจากการดำเนินงานปกติ อาทิ การด้อยค่าของสินทรัพย์ และค่าชดเชยพนักงานที่เกษียณอายุภายหลังพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานฉบับแก้ไขได้ถูกประกาศในราชกิจจานุเบกษา (รายละเอียดเปิดเผยในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 29)

ผลการดำเนินงานโดยรวมประจำปี 2562

- **รายได้จากการให้บริการโดยรวม**ของกลุ่มทรูเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าในอัตราร้อยละ 3.9 หรือร้อยละ 5 หากไม่รวมรายได้จากการถ่ายทอดสดฟุตบอลโลกในปี 2561 เป็น 105.8 พันล้านบาท สอดคล้องกับเป้าหมายการเติบโตในอัตราร้อยละ 3 ถึง 5 โดยทรูมูฟ เอช มีอัตราการเติบโตที่สูงเหนืออุตสาหกรรมทั้งด้านรายได้และจำนวนผู้ใช้บริการ ส่วนใหญ่จากรายได้จากกลุ่มลูกค้าระบบรายเดือนที่เติบโตในอัตราเลขสองหลักจากปีก่อน

  รายได้จากการให้บริการของทรูมูฟ เอชเติบโตเหนืออุตสาหกรรมที่ร้อยละ 6.7 จากปีก่อนหน้าเป็น 7.77 หมื่นล้านบาทในปี 2562 ส่วนใหญ่จากการเติบโตในไตรมาส 4 ที่ร้อยละ 11.3 จากช่วงเดียวกันของปีก่อนหน้าและร้อยละ 3.0 จากไตรมาสก่อนหน้า ส่งผลให้ส่วนแบ่งตลาดรายได้เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 29.5 โดย**รายได้รวมบริการเสียงและไม่ใช่เสียงหรือนอนวอยซ์**เติบโตเป็น 7.30 หมื่นล้านบาท ขณะที่**รายได้จากการให้บริการโทรศัพท์ข้ามแดนระหว่างประเทศและอื่นๆ** เติบโตเป็น 4.8 พันล้านบาท ทั้งนี้ การเติบโตของรายได้จากกลุ่มลูกค้าระบบรายเดือนยังคงแข็งแกร่งที่อัตราการเติบโตแบบเลขสองหลัก ขณะที่รายได้ของกลุ่มลูกค้าระบบเติมเงินกลับมาเติบโตท่ามกลางการแข่งขันในอุตสาหกกรมที่ยังคงอยู่ในระดับสูง โดยผลประกอบการที่แข็งแกร่งนี้เป็นผลจากแคมเปญดาต้าและการผสานดีไวซ์ที่ได้รับผลตอบรับที่ดีอย่างต่อเนื่อง รวมถึงความเชื่อมั่นของลูกค้าที่มีต่อคุณภาพของเครือข่ายทรูมูฟ เอช ตลอดจนการขยายช่องทางการขายและจำหน่ายผสานความร่วมมือกับพันธมิตรทางธุรกิจ

  - ทรูมูฟ เอช มีจำนวนผู้ใช้บริการรายใหม่สุทธิ 1.4 ล้านรายในปี 2562 ส่งผลให้ฐานผู้ใช้บริการรวมเพิ่มขึ้นเป็น 30.6 ล้านรายแบ่งเป็นกลุ่มลูกค้าระบบรายเดือน 8.3 ล้านรายและกลุ่มลูกค้าระบบเติมเงิน 22.3 ล้านราย ขณะที่รายได้เฉลี่ยต่อผู้ใช้บริการรวม (Blended ARPU) ปรับตัวดีขึ้นเป็น 209 บาท เทียบกับ 208 บาทในปีก่อนหน้า ทั้งนี้ กลุ่มลูกค้าระบบรายเดือนของทรูมูฟ เอช เติบโตโดดเด่นในไตรมาส 4 ปี 2562 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 59 ของจำนวนผู้ใช้บริการระบบรายเดือนรายใหม่สุทธิของอุตสาหกรรม และมีรายได้เฉลี่ยต่อผู้ใช้บริการของกลุ่มลูกค้าระบบรายเดือนที่เพิ่มสูงขึ้นเป็น 468 บาท เทียบกับ 462 บาทใน ไตรมาส 3 ปี 2562 และ 463 บาทในไตรมาส 4 ปี 2561

  รายได้จากการให้บริการของทรูออนไลน์เป็น 3.67 หมื่นล้านบาทหนุนโดย**รายได้จากการให้บริการบรอดแบนด์ บริการอินเทอร์เน็ต และสื่อสารข้อมูลธุรกิจ**เท่ากับ 2.59 หมื่นล้านบาท ทั้งนี้ รายได้จากการให้บริการบรอดแบนด์ในไตรมาส 4 ปี 2562 เติบโตอย่างต่อเนื่องเป็นไตรมาสที่ 3 โดยมีอัตราการเติบโตที่สูงขึ้นในอัตราร้อยละ 5.2 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน แม้ในอุตสาหกรรมจะมีการแข่งขันกันด้วยการให้ส่วนลด อันเป็นผลจากผลตอบรับที่ดีต่อแพ็กเกจไฟเบอร์ บรอดแบนด์ความเร็วสูง 1 Gbps ผ่านกิกกะเทคไฟเบอร์เราเตอร์ และการนำเสนอแพ็กเกจในรูปแบบคอนเวอร์เจนซ์ร่วมกับกล่องทรูไอดีทีวี ตลอดจนมาตรการเพิ่มความพึงพอใจในการใช้บริการของลูกค้า ทั้งนี้ ทรูออนไลน์มีจำนวน

ผู้ใช้บริการรายใหม่สุทธิ 3.2 แสนรายในระหว่างปี ส่วนใหญ่จากการเพิ่มขึ้นสุทธิ ในไตรมาส 4 ที่ 1.08 แสนราย ส่งผลให้ ฐานผู้ใช้บริการรวมเติบโตเป็น 3.8 ล้านราย คิดเป็นการเติบโตร้อยละ 9.2 จากปีก่อนมี รายได้เฉลี่ยต่อผู้ใช้บริการต่อเดือนที่ 567 บาท

รายได้จากการให้บริการของทรูวิชั่นส์ เป็น 1.2 หมื่นล้านบาท โดยมีรายได้จากการให้บริการอื่น (ได้แก่ รายได้จากธุรกิจบันเทิง การโฆษณา สปอนเซอร์และรายได้อื่น) อยู่ที่ 4.4 พันล้านบาท ลดลงจากฐานที่สูงในปีก่อนซึ่งมีการถ่ายทอดสดฟุตบอลโลก

- **รายได้จากค่าสมาชิกและค่าติดตั้ง** อ่อนตัวลงร้อยละ 4.7 จากปีก่อนหน้าเป็น 7.6 พันล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 62 ของรายได้จากการให้บริการของทรูวิชั่นส์ ในขณะเดียวกัน คอนเทนต์ที่มีคุณภาพและเอ็กซ์คลูซีฟของทรูวิชั่นส์ช่วยเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์อื่นภายใต้กลุ่มทรู โดยเฉพาะแพลตฟอร์มดิจิทัลอย่างทรูไอดีและกล่องทรูไอดีทีวี ส่งผลให้รายได้จากการสมัครรับชมคอนเทนต์และรายได้จากการโฆษณาผ่านช่องทางดิจิทัลเติบโตขึ้น ทั้งนี้ ฐานลูกค้าของทรูวิชั่นส์มีจำนวน 4 ล้านราย ณ สิ้นปี 2562

- **รายได้จากการขาย** เป็น 2.0 หมื่นล้านบาท อ่อนตัวลงจากปีก่อนที่มีการขายสินทรัพย์เข้ากองทุน DIF หากไม่รวมธุรกรรมกับ DIF ดังกล่าว รายได้จากการขายเพิ่มขึ้นร้อยละ 4 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า จากผลตอบรับที่ดีต่อแคมเปญดีไวซ์ โดยเฉพาะโทรศัพท์ iPhone รุ่นใหม่
- **ค่าใช้จ่ายด้านการกำกับดูแล (Regulatory cost)** เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.3 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า เป็น 2.8 พันล้านบาท ตามรายได้จากการให้บริการที่เติบโตขึ้น
- **ค่าใช้จ่ายเชื่อมต่อโครงข่ายสุทธิ** เพิ่มขึ้นเป็น 531 ล้านบาท จากรายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายที่ลดลง
- **ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานหลัก** (ประกอบด้วยต้นทุนในการให้บริการไม่รวมค่า IC และค่าใช้จ่ายในการขายและการบริหารอื่น ๆ) เท่ากับ 8.13 หมื่นล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.8 จากปีก่อนหน้า จากค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับโครงข่าย ซึ่งรวมถึงการจ่ายค่าเช่าให้ DIF
- **EBITDA** เป็น 3.39 หมื่นล้านบาท อ่อนตัวลงเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า จากกำไรจากการขายสินทรัพย์ให้แก่กองทุน DIF ลดลง และผลขาดทุนจากการขายดีไวซ์ ซึ่งเป็นผลหลักจากการปรับมาใช้มาตรฐานบัญชี TFRS 15 โดยในไตรมาส 4 ปี 2562 EBITDA เติบโตร้อยละ 2 จากไตรมาสก่อนหน้า เป็น 8.1 พันล้านบาท หากไม่รวมกำไรจากการขายสินทรัพย์ให้แก่กองทุน DIF
- **ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย** ลดลงร้อยละ 20.4 จากปีก่อนหน้าเป็น 2.67 หมื่นล้านบาท เป็นผลจากการปรับมาใช้มาตรฐานบัญชี TFRS 15 ส่งผลให้ค่าตัดจำหน่ายสะสมลดลง

- สิ่งเหล่านี้ ส่งผลให้กำไรจากการดำเนินงาน เพิ่มสูงขึ้นเป็น 4.7 พันล้านบาท เทียบกับขาดทุนจากการดำเนินงานในปีก่อนหน้า หากไม่รวมกำไรจากการขายสินทรัพย์ให้แก่กองทุน DIF
- **ดอกเบี้ยจ่าย(สุทธิ)** เพิ่มขึ้นเป็น 7.2 พันล้านบาท หนุนโดยหนี้สินระยะยาวที่เพิ่มขึ้นเพื่อรองรับการขยายตัวของธุรกิจและใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียน
- **ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้** ลดลงเป็น 2.2 พันล้านบาท เทียบกับ 6.0 พันล้านบาทในปี 2561 จากค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่เกิดขึ้นจากการทำธุรกรรมกับ DIF
- ผลประกอบการจากการดำเนินงานหลักของกลุ่มทรูปรับตัวดีขึ้นโดยกลุ่มทรูมีกำไรสุทธิส่วนที่เป็นของบริษัทฯ จำนวน 5.6 พันล้านบาท ในปี 2562

โครงสร้างรายได้รวม แยกตามประเภทธุรกิจ

(หน่วย: ล้านบาท ยกเว้นในรายการที่มีการระบุเป็นอย่างอื่น)	รายได้รวม (ก่อนตัดรายการระหว่างกันระหว่างกลุ่มธุรกิจ)				
	ปี 2562		ปี 2561		% เปลี่ยนแปลง
	รายได้	% ของรายได้รวมหลังตัดรายการระหว่างกัน	รายได้	% ของรายได้รวมหลังตัดรายการระหว่างกัน	YoY
ทรูมูฟ เอช	**113,575**		**119,851**		**(5.2)**
รายได้จากการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่	77,740		72,829		6.7
- บริการเสียง และบริการที่ไม่ใช่เสียง	72,989		68,649		6.3
- บริการโทรศัพท์ข้ามแดนระหว่างประเทศ และอื่นๆ	4,751		4,179		13.7
รายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่าย (IC)	2,904		3,908		(25.7)
รายได้ค่าเช่าโครงข่าย	11,787		13,009		(9.4)
รายได้จากการขายสินค้า	21,145		30,105		(29.8)
รายการระหว่างกัน	(5,960)		(8,223)		(27.5)
ทรูมูฟ เอช หลังตัดรายการระหว่างกัน	107,615	76.4%	111,628	68.6%	(3.6)
ทรูออนไลน์	**37,352**		**62,767**		**(40.5)**
รายได้จากการให้บริการ	36,668		36,632		0.1
- บริการบรอดแบนด์ บริการอินเทอร์เน็ต และสื่อสารข้อมูลธุรกิจ	25,904		25,728		0.7
- รายได้อื่น ๆ	10,764		10,904		(1.3)
รายได้ค่าเช่าโครงข่าย (FOC)	431		434		(0.8)
รายได้จากการขายสินค้า	253		25,701		(99.0)
รายการระหว่างกัน	(13,679)		(22,112)		(38.1)
ทรูออนไลน์ หลังตัดรายการระหว่างกัน	23,673	16.8%	40,655	25.0%	(41.8)
ทรูวิชั่นส์	**12,096**		**13,255**		**(8.7)**
รายได้จากการให้บริการ	12,014		13,263		(9.4)
- ค่าสมาชิกและค่าติดตั้ง	7,640		8,021		(4.7)
- รายได้อื่น ๆ	4,374		5,242		(16.6)
รายได้จากการขายสินค้า	82		(7)		NM
รายการระหว่างกัน	(2,441)		(2,765)		(11.7)
ทรูวิชั่นส์ หลังตัดรายการระหว่างกัน	9,655	6.9%	10,490	6.4%	(8.0)
รายได้รวม	**163,023**		**195,873**		**(16.8)**
รวมรายการระหว่างกัน	(22,079)		(33,101)		(33.3)
รายได้รวม - สุทธิ	**140,943**	**100%**	**162,773**	**100%**	**(13.4)**
รายได้รวม - สุทธิ (ไม่รวมรายได้จากการขายสินทรัพย์เข้ากองทุน DIF)	**138,457**		**136,009**		**1.8**

(หน่วย: ล้านบาท ยกเว้นในรายการที่มีการระบุเป็นอย่างอื่น)	4Q62	3Q62	4Q61	% เปลี่ยนแปลง	
				YoY	QoQ
ทรูมูฟ เอช : รายได้จากการให้บริการ	**19,850**	**19,269**	**17,839**	**11.3**	**3.0**
- บริการเสียง และบริการที่ไม่ใช่เสียง	18,719	18,212	16,824	11.3	2.8
- บริการโทรศัพท์ข้ามแดนระหว่างประเทศ และอื่นๆ	1,131	1,058	1,015	11.4	6.9
ทรูออนไลน์ : รายได้จากการให้บริการ	**9,477**	**9,406**	**8,941**	**6.0**	**0.8**
- บริการบรอดแบนด์ บริการอินเทอร์เน็ต และสื่อสารข้อมูลธุรกิจ	6,697	6,652	6,363	5.2	0.7
- รายได้อื่น ๆ	2,780	2,754	2,578	7.9	1.0
ทรูวิชั่นส์ : รายได้จากการให้บริการ	**3,043**	**3,074**	**3,140**	**(3.1)**	**(1.0)**
- ค่าสมาชิกและค่าติดตั้ง	1,881	1,870	1,980	(5.0)	0.6
- รายได้อื่น ๆ	1,162	1,204	1,160	0.2	(3.4)

หมายเหตุ: รายได้อื่นภายใต้ทรูออนไลน์ อาทิ รายได้เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ call center และ การดำเนินงานและการบำรุงรักษา (O&M)

งบดุลรวม และงบกระแสเงินสดรวม

(หน่วย : ล้านบาท ยกเว้นในรายการที่มีการระบุเป็นอย่างอื่น)	31 ธ.ค. 2562	31 ธ.ค. 2561	% เปลี่ยนแปลง
งบดุลรวม			
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	49,405	20,672	139.0
ลูกหนี้การค้า - สุทธิ	37,396	55,188	(32.2)
ลูกหนี้อื่น	10,217	9,288	10.0
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	37,432	39,544	(5.3)
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	*134,449*	*124,692*	7.8
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ - สุทธิ	228,962	205,812	11.2
ค่าความนิยม - สุทธิ	9,994	11,403	(12.4)
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน - สุทธิ	114,622	121,080	(5.3)
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	3,275	2,571	27.4
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	32,690	30,011	8.9
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	*389,543*	*370,876*	5.0
รวมสินทรัพย์	**523,993**	**495,569**	**5.7**
เงินกู้ยืมระยะสั้น	16,663	84,909	(80.4)
เจ้าหนี้การค้า	65,935	66,315	(0.6)
เจ้าหนี้อื่น	43,430	45,440	(4.4)
ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปีของเงินกู้ยืมระยะยาว	18,037	2,361	NM
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	7,086	5,235	35.3
รวมหนี้สินหมุนเวียน	*151,150*	*204,260*	*(26.0)*
เงินกู้ยืมระยะยาว	178,030	68,054	161.6
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	6,271	6,085	3.1
หนี้สินภายใต้สัญญาและใบอนุญาตให้ดำเนินการ	38,598	64,059	(39.7)
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	3,750	2,375	57.9
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	20,175	16,851	19.7
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	*246,823*	*157,425*	*56.8*
รวมหนี้สิน	**397,974**	**361,685**	**10.0**
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	**126,019**	**133,884**	**(5.9)**
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	**523,993**	**495,569**	**5.7**

	31 ธ.ค. 2562	31 ธ.ค. 2561	% เปลี่ยนแปลง
งบกระแสเงินสดรวม			
กระแสเงินสดจากกิจกรรมการดำเนินงาน ก่อนดอกเบี้ยและภาษีเงินได้	22,684	45,081	(49.7)
ดอกเบี้ยจ่ายและภาษีเงินได้จ่าย (สุทธิ)	(8,260)	(7,152)	15.5
กระแสเงินสดจากกิจกรรมการดำเนินงาน	14,424	37,929	(62.0)
กระแสเงินสด (ใช้ไปใน) จากกิจกรรมการลงทุน	(35,868)	(61,169)	(41.4)
กระแสเงินสด (ใช้ไปใน) จากกิจกรรมการจัดหาเงิน	50,205	25,662	95.6
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น (ลดลง) สุทธิ	**28,760**	**2,421**	**NM**
ยอดยกมาต้นงวด และผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยน	20,645	18,251	13.1
ยอดเงินคงเหลือสิ้นงวด	**49,405**	**20,672**	**139.0**

การวิเคราะห์ฐานะทางการเงิน

กลุ่มทรูรายงานผลประกอบการหลักที่ดีขึ้นในปี 2562 มีผลกำไรสุทธิ 5.6 พันล้านบาท คิดเป็นอัตรากำไรสุทธิที่ร้อยละ 4.0 และอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) ที่ร้อยละ 4.4 ในขณะที่ อัตราส่วนสภาพคล่องปรับตัวดีขึ้นจาก ปีก่อนเป็น 0.9 เท่า เมื่อเทียบกับ 0.6 เท่าในปีก่อน จากหนี้สินระยะสั้นที่ลดลง และเงินสดที่เพิ่มขึ้น วงจรเงินสด (cash cycle) ปรับตัวดีขึ้นจากปีก่อนจากระยะเวลาหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือเฉลี่ยที่ลดลง

กลุ่มทรูสามารถชำระหนี้สินและปฏิบัติตามข้อผูกพันตามสัญญาทางการเงิน ทั้งนี้ ณ สิ้นปี 2562 อัตราส่วนหนี้สินสุทธิต่อ EBITDA เพิ่มขึ้นเป็น 4.6 เท่า และอัตราส่วนหนี้สินสุทธิต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเพิ่มขึ้นเป็น 1.2 เท่า เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้าจากระดับหนี้สินที่เพิ่มขึ้นเพื่อสนับสนุนการขยายตัวของธุรกิจ

อัตราส่วนทางการเงิน

		ปี 2562	ปี 2561
อัตราส่วนสภาพคล่อง	เท่า	0.9	0.6
ระยะเวลาชำระหนี้เฉลี่ย	วัน	222	231
ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย	วัน	94	93
ระยะเวลาหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือเฉลี่ย	วัน	128	157
อัตราส่วนความสามารถในการชำระดอกเบี้ย	เท่า	4.4	10.3
อัตราส่วนหนี้สินสุทธิต่อ EBITDA	เท่า	4.6	2.3
อัตราส่วนหนี้สินสุทธิต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	เท่า	1.2	1.0
อัตรากำไรสุทธิ	%	4.0	4.3
อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น	%	4.4	5.4

หมายเหตุ:
รายการที่ไม่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานปกติในปี 2562 ได้แก่ ผลกระทบจากการขายสินทรัพย์เข้ากองทุน DIF (รายละเอียดเปิดเผยในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 39) และค่าใช้จ่ายที่ไม่ได้เกิดขึ้นจากการดำเนินงานปกติ อาทิ การด้อยค่าของสินทรัพย์ และค่าชดเชยพนักงานที่เกษียณอายุภายหลังพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานฉบับแก้ไขได้ถูกประกาศในราชกิจจานุเบกษา (รายละเอียดเปิดเผยในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 29) รายการที่
ไม่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานปกติในปี 2561 ส่วนหนึ่งประกอบด้วยผลประโยชน์สุทธิจากการขายสินทรัพย์เข้ากองทุน DIF และค่าใช้จ่ายที่ไม่ได้เกิดขึ้นจากการดำเนินงานปกติส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการด้อยค่าของสินทรัพย์ทั้งนี้ หากไม่รวมรายการเหล่านี้ อัตรากำไรสุทธิจะปรับตัวสูงขึ้นเป็นร้อยละ 2 ในปี 2562 เทียบกับ ติดลบร้อยละ 2 ใน ปี 2561 ในขณะที่ อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 2 ใน ปี 2562 เทียบกับติดลบร้อยละ 3ในปีก่อน จากการเพิ่มขึ้นของกำไรจากการดำเนินงานที่ไม่รวมการขายสินทรัพย์เข้ากองทุน DIF

สินทรัพย์

- กลุ่มทรูมี**สินทรัพย์รวม** เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.7 จาก ณ สิ้นปี 2561 เป็น 524.0 พันล้านบาท ส่วนใหญ่จากเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดที่เพิ่มขึ้น
- **ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (สุทธิ)** เพิ่มขึ้นร้อยละ 11.2 จาก ณ สิ้นปี 2561 เป็น 229.0 พันล้านบาท ตามการขยายธุรกิจอย่างต่อเนื่อง
- **สินทรัพย์ไม่มีตัวตน (สุทธิ)** ลดลงร้อยละ 5.3 จาก ณ สิ้นปี 2561 เป็น 114.6 พันล้านบาท ส่วนใหญ่จากการตัดจำหน่ายใบอนุญาตใช้งานคลื่นความถี่สำหรับธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่ และการด้อยค่าของสินทรัพย์ในระหว่างงวด
- **เงินลงทุนในบริษัทร่วมและส่วนได้เสียในการร่วมค้า** เพิ่มขึ้นเป็น 26.2 พันล้านบาทเทียบกับ 21.9 พันล้านบาท ณ สิ้นปี 2561 หนุนโดยการลงทุนใน DIF (รายละเอียดเพิ่มเติมในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 19)
- **ค่าความนิยม** ลดลงร้อยละ 12.4 จาก ณ สิ้นปี 2561 เป็น 10.0 พันล้านบาทจากการรับรู้ขาดทุนจากการด้อยค่าของค่าความนิยมของธุรกิจโทรทัศน์ระบบบอกรับเป็นสมาชิก เนื่องจากอุตสาหกรรมโทรทัศน์มีแนวโน้มการแข่งขันที่สูงจากบริการสื่อสารแพร่ภาพ และเสียงผ่านอินเทอร์เน็ตและพฤติกรรมของผู้บริโภคที่เปลี่ยนไป (รายละเอียดเพิ่มเติมในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 21)
- **ลูกหนี้การค้า(สุทธิ)** ลดลงร้อยละ 32.2 จาก ณ สิ้นปี 2561เป็น 3.74 หมื่นล้านบาท จากการลดลงของลูกหนี้การค้า และลูกหนี้ค่าบริการ โครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศภายหลังการการโอนธุรกิจจาก RMV ไปที่ TUC โดยเจ้าหนี้ค่าบริการ โครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศลดลงในจำนวนที่เท่ากัน ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ยเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าเล็กน้อยเป็น 94 วันในปี 2562

	ข้อมูลทางการเงิน		ข้อมูลทางการเงินเฉพาะบริษัท	
วันที่ 31 ธันวาคม	**ปี 2562 ล้านบาท**	**ปี 2561 ล้านบาท**	**ปี 2562 ล้านบาท**	**ปี 2561 ล้านบาท**
ลูกหนี้ ทศท.	343.35	348.19	343.35	348.19
ลูกหนี้การค้า	20,610.57	20,844.04	860.59	1,067.00
ลูกหนี้และรายได้ค้างรับ–กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุข้อ 40)	12,985.49	13,814.25	10,824.74	7,677.39
ลูกหนี้การค้า	33,939.41	35,006.48	12,028.68	9,092.58
รายได้ค้างรับ(หมายเหตุข้อ 34.1)	10,420.15	7,159.92	2,268.96	2,270.22
ลูกหนี้ค่าบริการ โครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศ	-	20,288.19	-	-
รวมลูกหนี้การค้า	44,359.56	62,454.59	14,297.64	11,362.80
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(6,964.03)	(7,266.22)	(2,990.01)	(3,067.90)
ลูกหนี้การค้า – สุทธิ	37,395.53	55,188.37	11,307.63	8,294.90

ลูกหนี้การค้า ณ วันที่ 31 ธันวาคม สามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้

	ข้อมูลทางการเงินรวม		ข้อมูลทางการเงินเฉพาะบริษัท	
ณ วันที่ 31 ธันวาคม	**ปี 2562 ล้านบาท**	**ปี 2561 ล้านบาท**	**ปี 2562 ล้านบาท**	**ปี 2561 ล้านบาท**
ยอดที่ยังไม่ครบกำหนดชำระ	10,586.64	13,898.58	2,369.28	1,573.18
ค้างชำระน้อยกว่า 3 เดือน	9,547.15	8,359.78	4,071.14	4,215.05
ค้างชำระ 3 - 6 เดือน	3,312.06	3,173.65	428.18	657.08
ค้างชำระ 6 - 12 เดือน	2,517.01	2,795.69	1,547.56	1,019.27
ค้างชำระมากกว่า 12 เดือน	7,976.55	6,778.78	3,612.52	1,628.00
ลูกหนี้การค้า	33,939.41	35,006.48	12,028.68	9,092.58
รายได้ค้างรับ	10,420.15	7,159.92	2,268.96	2,270.22
ลูกหนี้ค่าบริการโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศ	-	20,288.19	-	-
รวมลูกหนี้การค้า	44,359.56	62,454.59	14,297.64	11,362.80
หักค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(6,964.03)	(7,266.22)	(2,990.01)	(3,067.90)
ลูกหนี้การค้า – สุทธิ	37,395.53	55,188.37	11,307.63	8,294.90

ลูกหนี้การค้ารับรู้เริ่มแรกด้วยมูลค่าตามใบแจ้งหนี้ และจะวัดมูลค่าต่อมาด้วยจำนวนเงินที่เหลืออยู่หักด้วยค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญซึ่งประมาณจากการสอบทานยอดคงเหลือ ณ วันสิ้นงวด ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญหมายถึงผลต่างระหว่างราคาตามบัญชีของลูกหนี้การค้าเปรียบเทียบกับมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับจากลูกหนี้การค้า หนี้สูญที่เกิดขึ้นจะรับรู้ไว้ในกำไรหรือขาดทุนโดยถือเป็นส่วนหนึ่งของค่าใช้จ่ายในการบริหาร

ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเป็นประมาณการที่พิจารณาจากหลาย ๆ วิธีผสมกัน เช่น ตามอัตราร้อยละของรายได้ การวิเคราะห์อายุหนี้ ประสบการณ์การเก็บหนี้ โดยพิจารณาสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจปัจจุบันร่วมด้วย ทั้งนี้ ความชำนาญและประสบการณ์ในการเก็บหนี้ของกลุ่มร่วมกับวิธีประมาณการอย่างเหมาะสมตามที่กล่าวข้างต้นทำให้ผู้บริหารมีความเชื่อมั่นว่าค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญที่ตั้งไว้ (จำนวน 6,964 ล้านบาท) มีความเพียงพอ

กลุ่มบริษัทมีการกระจุกตัวของความเสี่ยงจากการให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้การค้าที่จำกัด เนื่องจากลูกค้าของกลุ่มบริษัทมีจำนวนมาก ซึ่งได้แก่ ผู้ใช้บริการโทรศัพท์ ทั้งภาคธุรกิจและผู้ใช้รายย่อยทั่วไป จากประสบการณ์การเก็บหนี้ของกลุ่มบริษัท บ่งชี้ว่าค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญนั้นบันทึกไว้เพียงพอแล้ว จากปัจจัยเหล่านี้ผู้บริหารเชื่อว่าจะไม่มีความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อมากไปกว่าจำนวนหนี้สงสัยจะสูญที่ได้บันทึกแล้ว

หนี้สิน

- **หนี้สินรวม** เพิ่มขึ้นร้อยละ 10.0 จาก ณ สิ้นปี 2561 เป็น 398.0 พันล้านบาท จากหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยจ่าย (ประกอบด้วยเงินกู้ยืมระยะสั้นและเงินกู้ยืมระยะยาว ไม่รวมหนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน) ที่เพิ่มขึ้นเป็น 205.1 พันล้านบาท ส่วนใหญ่จากการเพิ่มขึ้นของเงินกู้ยืมระยะยาวเพื่อสนับสนุนการขยายธุรกิจและค่าใบอนุญาต
- **เจ้าหนี้การค้า** ลดลงร้อยละ 0.6 จาก ณ สิ้นปี 2561 เป็น 65.9 พันล้านบาท จากการชำระเงินให้แก่กลุ่มผู้จัดจำหน่ายอุปกรณ์ (vendor) ในระหว่างงวด

ส่วนของผู้ถือหุ้น

- **ส่วนของผู้ถือหุ้น**ลดลงจากช่วงเดียวกันของปีก่อนหน้าเป็น 126.0 พันล้านบาท เนื่องจากการใช้มาตรฐานบัญชี TFRS15 ทำให้สินทรัพย์ต้นทุนในการได้มาของผู้ใช้บริการถูกปรับปรุงออกจากกำไรสะสมต้นงวด ณ วันที่ 1 มกราคม ปี 2562 บริษัทฯ จ่ายเงินปันผลจำนวน 3 พันล้านบาท ในเดือนพฤษภาคม ปี 2562

สภาพคล่องและแหล่งเงินทุน

- แหล่งเงินทุนหลักของกลุ่มทรู ในปี 2562 มาจากกระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงินจำนวนทั้งสิ้น 5.02 หมื่นล้านบาท ส่วนใหญ่จากการเพิ่มขึ้นของเงินกู้ยืมระยะยาวเพื่อสนับสนุนการขยายธุรกิจและค่าใบอนุญาต
- **กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน**ก่อนดอกเบี้ยและภาษีจ่ายในปี 2562เป็น 2.27 หมื่นล้านบาท และหลังดอกเบี้ยและภาษีจ่ายเป็น 1.44 หมื่นล้านบาท ลดลงจากปีก่อนจากเงินสดรับจากการขายสินทรัพย์ให้แก่กองทุน DIF ลดลงจากปีก่อน หากไม่รวมรายการนี้ กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน ปรับตัวดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญจากเงินทุนหมุนเวียนที่ลดลง
- **กระแสเงินสดใช้ไปในกิจกรรมลงทุน**ในปี 2562 ลดลงเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า เป็น 3.59 หมื่นล้านบาท (หากไม่รวมการจ่ายค่าธรรมเนียมใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่สำหรับธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่จะเป็นจำนวน 3.2 หมื่นล้านบาท) จากเงินสดจ่ายลงทุนที่ลดลง
- ณ สิ้นปี 2562 กลุ่มทรูมีเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด จำนวน 4.94 หมื่นล้านบาท

การเปลี่ยนแปลงนโยบายบัญชี

มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 15 เรื่อง รายได้จากสัญญาที่ทำกับลูกค้า

กลุ่มกิจการได้นำมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 15 เรื่องรายได้จากสัญญากับลูกค้ามาถือปฏิบัติตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ.2562 โดยใช้วิธีรับรู้ผลกระทบสะสมจากการปรับใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้เป็นรายการปรับปรุงกับกำไรสะสมต้นงวด (Modified retrospective) และไม่ปรับปรุงข้อมูลเปรียบเทียบ กลุ่มกิจการได้ใช้วิธีปฏิบัติที่ผ่อนปรนสำหรับสัญญาที่เสร็จสมบูรณ์แล้วและสัญญาที่มีการเปลี่ยนแปลงภายใต้มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15 การนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 15 มาถือปฏิบัติมีผลกระทบต่อวิธีปฏิบัติทางบัญชีของกลุ่มกิจการที่เป็นสาระสำคัญในเรื่องดังต่อไปนี้

ก) ก่อนการนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 15 มาถือปฏิบัติ กลุ่มกิจการบันทึกต้นทุนในการได้มาของผู้ใช้บริการเป็นสินทรัพย์ ต้นทุนดังกล่าวเกี่ยวข้องกับต้นทุนของอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับลูกค้าเพื่อเข้าถึงบริการของกลุ่มกิจการ รวมถึงผลต่างของการปันส่วนมูลค่ายุติธรรมของราคาขายและต้นทุนของเครื่องโทรศัพท์ที่มอบให้ผู้ใช้บริการ ต้นทุนในการได้มาของผู้ใช้บริการถูกตัดจำหน่ายตามระยะเวลาของอายุของประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ กลุ่มกิจการไม่มีการบันทึกต้นทุนในการได้มาของผู้ใช้บริการเป็นสินทรัพย์ในงบแสดงฐานะทางการเงินรวมเมื่อปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 15

ข) เมื่อปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 15 กลุ่มกิจการรับรู้ค่านายหน้าซึ่งเป็นต้นทุนส่วนเพิ่มเพื่อให้ได้มาซึ่งสัญญากับผู้ใช้บริการที่จ่ายให้แก่ตัวแทน หรือ ผู้จัดจำหน่ายเป็นสินทรัพย์ซึ่งเคยรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในการขายในงวดที่เกิดรายการ ต้นทุนเพื่อให้ได้มาซึ่งสัญญากับผู้ใช้บริการถูกตัดจำหน่ายด้วยวิธีเส้นตรงตามระยะเวลาของอายุของประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลกระทบจากการนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 15 มาถือปฏิบัติ เมื่อวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2562 ในแต่ละรายการในงบการเงินมีดังนี้

	งบการเงินรวม		
งบแสดงฐานะการเงิน	วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2561 ตามที่ได้รายงาน ล้านบาท	การเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 15 ล้านบาท	วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2562 ตามที่ปรับปรุงกับกำไรสะสมต้นงวด ล้านบาท
สินค้าคงเหลือ	7,448.86	(633.79)	6,815.07
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	10,718.01	(7,326.94)	3,391.07
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	205,811.95	(575.10)	205,236.85
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	2,570.86	2,071.24	4,642.10
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	6,887.69	(3,069.76)	3,817.93
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	111,754.90	184.68	111,939.58
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	6,084.58	1.45	6,086.03
ขาดทุนสะสม	(25,651.27)	(9,720.48)	(35,371.75)

ตารางต่อไปนี้แสดงจำนวนเงินของแต่ละรายการในข้อมูลทางการเงินในงวดปัจจุบันจากการใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินเรื่องรายได้ฉบับใหม่เทียบกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินเกี่ยวกับรายได้ฉบับก่อน

งบแสดงฐานะการเงิน	งบการเงินรวม วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2562 จำนวนเงินตามที่รายงาน ล้านบาท	ผลกระทบจากมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 15 ล้านบาท	จำนวนเงินตามมาตรฐานรายได้ฉบับก่อน ล้านบาท
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	5,897.33	2,044.80	7,942.13
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	228,962.45	127.37	229,089.82
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	3,275.16	(590.36)	2,684.80
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	3,974.27	828.09	4,802.36
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	6,270.87	(1.45)	6,269.42

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ	งบการเงินรวม สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2562 จำนวนเงินตามที่รายงาน ล้านบาท	ผลกระทบจากมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 15 ล้านบาท	จำนวนเงินตามมาตรฐานรายได้ฉบับก่อน ล้านบาท
ต้นทุนขาย	19,542.67	(1,897.20)	17,645.47
ค่าใช้จ่ายในการขาย	12,978.05	9,868.74	22,846.79
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	2,172.18	(1,480.88)	691.30